

«πρώτης σειρᾶς» (Ρόδα και Μήλα. Τόμ. Ε'. Μέρος Β'.)

Όσο για τὸν τρόπο τῆς διδασκαλίας στὸ Πρετούπο Δημοτικὸ Σχολεῖο, ἀς ἔχῃ πομονὴ δ. κ. Εενόπουλος και νὰ είναι βέδαιος πὼς δλα θὰ κανονιστοῦν.

Θὰ ἐπιτρέψῃ η Πολιτεία ἵνα τέτοιο σχολεῖο; Εδῶ είναι δικά μας. Είναι βέδαια λυπηρὸ σ' ἵνα νέο ἔθνος, ποὺ φηλαφητὰ γυρεύει νὰ βρῇ τὸν ίσιο, τὸ σωστὸ δρόμο, και στὴν Ἐκπαίδευση, και πὼς δλοὶ φωνάζουν πὼς δὲν τοὺς βρήκε, οἱ νόμοι νὰ μὴν ἀφήνουν τὴν ιδιωτικὴ πειρατοῦσιλία νὰ φέρνῃ και αὐτὴ τὴν πέτρα τῆς σὲ θεμέλιωμα τοῦ πρώτου χιτρού τοῦ Ἐθνους. Γιὰ τὴν ὥρα φαίνεται μόνο οἱ φραγκοπαπᾶδες και οἱ καθολικὲς καλόγριες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διδάσκουν δ.τι και ἡ πως θένε, μὲ δικό τους πρόγραμμα, χωρὶς καμμιάν ἐπιβλεψη ἀπὸ τὸ Κράτος. «Ολοὶ οἱ ἄλλοι δηλ. οἱ ἐλεύθεροι Ἐλληνες πολίτες είναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀκολουθοῦν βραχιάδικα τὸ πρόγραμμα και τὰ βιβλία τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας, και αὐτό, χωρὶς κανέναν ἀντάλλαγμα, ἀφοῦ τὰ ἀποδειχτικὰ τῶν ιδιωτικῶν σχολείων δὲ χρησιμεύουν σὲ τίποτα, και τὸ παιδὶ πὼς σπουδαῖξ ἔκει, γιὰ νὰ μπῃ σὲ δημόσιο. Ἐλληνικὸ σχολεῖο ἢ, Γυμνάσιο, πρέπει νὰ ξαναδώῃ ἔξετάσεις. Νὰ λοιπὸν πὼς τὸ ἔργο τῆς Ἐφορίας τοῦ Π. Δ. Σ. δηνει ἀφορμὴ νὰ συζητηθῇ στὴ Βουλὴ ἢ ίσως και στὴν Ἐθνοσυνέλευση, δὲν οἱ καθαρευτιστέανοι ἔννοοῦν νὰ τὸ χτυπήσουν, μιὰ σπουδαῖα ἀρχή, η ἀρχὴ τῆς ἐλεύθερης ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας στὴν Ἐκπαίδευση.

Ἐνόσω η καθαρεύουσα είναι η ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ Κράτους, τὰ παιδιὰ πὼς θὰ βρύσουν ἀπὸ τὸ Πρετούπο Δημοτικὸ Σχολεῖο πρέπει βέδαια νὰ τὴν ἔρουν, ὅπερ νὰ μποροῦν νὰ ἔξακολουθήσουν τὶς σπουδές των και παραπάνω ἢ και νὰ τὴν μεταχειρίστουν δταν τοὺς παρουσιάζεται η ἀνάγκη. Αὐτὸ δρμας θὰ γίνη στὸ τέλος, ἀρεὶ δηλ. μεστώσουν τὰ παιδιὰ στὴ μητρικὴ τους γλῶσσα. «Οχι μόνο θὰ γίνη εὔκολα, ἀλλὰ και θὰ ἔχῃ τὸ προτέρημα νὰ κάμῃ τὰ παιδιὰ νὰ μεταχειρίζονται ἀνθρωπινὴ τὴν καθαρεύουσα, και δχι τραγελαφικὰ ὅπως σήμερα. Γιατί, μιὰ πὼν μάθουν τὸ μηγκανισμὸ τοῦ δργανισμοῦ τῆς μητρικῆς των γλώσσας, θὰ μποροῦν μὲ εύκολα νὰ ντύνουν τὶς ἰδέες τους και μὲ τὴν καθαρεύουσα χωρὶς ἀσυνταξίες και σχολαστικισμούς. Ας

μὴ ἔχασσωμε τὰ φωτεινὰ λόγια πὼν εἶπε γι' αὐτὸ δροῦσης στὸ τέλος τῆς μελέτης του γιὰ τὸ Ψυχάρη τὸ Ταξίδι και δὲ καλοσυλλογιστοῦμε ἐκεῖνο πὼν λέει δ. κ. Παπαγεωργίου στὴν ἀρχὴ τοῦ προλόγου τοῦ ἔργου του «Τὰ φραστικὰ εἶδη τοῦ Ἀττικοῦ λόγου».

20. V. 1910.

Δ. Π. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΤΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ...

Quale i fioretti, dal notturno gelo
Chinati e chiusi, poi che 'l sol gl' imbianca,
Si drizzan tutti aperti in loro stelo....

(DANTE-INFERNO)

...*Ἀπόψε μέσα μου ἀγροικῶ
Κάτι γλυκὸ — τόσο γλυκὸ
Ποθὲ μὲ νὰ τὸ πῶ θὰ ξεψυχήσω...
—Ἐίναι ἔνα ἀηδόνι πὸν ποτεῖ
Καὶ κλαίει μ' δλότρομη φωνὴ
Στὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς μου πίσω.

Καὶ λιώνει μου βαθεὶα ἡ ψυχὴ¹
Ἄλες κ' εἴχε δλόγλυκα βραχῆ
Σὲ μιὰ δροσούλα δνειρεμένη·
Βούγαρε δ πόθος μου δ κρυφός
Στὰν τάφος πὸν — ἔρημος — στὸ φῶς
Στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ἀναστίνει...

...*Ἀπόψε μέσα μου ἀγροικῶ
Κάτι γλυκὸ — τόσο γλυκὸ
Ἄλες δυεράκι ἀπ' ἀκρογιάλι...
—Ἐνα τριαντάφυλλο χλωμὸ
Μ' ἔνα γλυκὸν δλολυγμὸ
Σὲ μὲ ψυχομαχοῦσε ἀγάλι...

Κι ἀπ' δ.τι νοιώθω, *Ἔγώ, τὸ πῶ
Μέσα στὸν πὸν βαθὺ σκοπὸ
—“Ο, τι ἀπ' τὰ κελλιὰ μου δὲ βγαίνει,
“Ολοὶ, σὰ φύλλα κυκλαμῖς
“Οσοι τ' ἀκούσουν, μὲ μᾶς
Θὰ σωριαστοῦντε πεθαμένοι....

ΝΑΙΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

τὸ χῶμα πὼν χύνεται τέτοιο αἷμα, και ἀπάνω σὲ τέτοια κόκκαλα φυτρώνει Παράδεισος.

Καὶ τὸ μεγαλήτερο τὸ καλὸ, ποὺ δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ γυρίσῃ πίσω, μήτε νὰ μείνῃ ἔκει ποὺ είναι δ λαδεῖς, μιὰ κι ἀνάφη. Θάκουστοῦν τὰ ξεφωνητὰ και τὰ μυρολόγια, δχι ἀπὸ τοὺς Φράγκους! Μακριὰ ἀπὸ Φράγκους! Θάκουστοῦν ἀπὸ χιλιάδες χιλιάδων ταπεινωμένα σκλαβόπουλα, ποὺ θὰ γίνῃ η ταπεινωσύνη τους περηφάνεια, και δ φόδος τους θάρρος, και θὰ τρέξουν ἀπὸ τὰ λησμονημένα τὰ νησιά τους ν' ἀποσύσουν τῆς Μπόμπας τὸ θάμα.

“Αγιε μου Πατέρα, Σοῦ εἶπα τὴν ταπεινή μου τὴ γνώμη, τὸ τι μπορεῖ ν' ἀκολουθήσῃ ἀν λυσάδεσιν οἱ λύκοι. Ή ‘Αγιασύνη σου δὲς κρίνῃ τὸ τι μπορεῖ νὰ καταφέρουν τὰ μαντρόσκυλα ἀν τὴν πνίγη τρόμος τὴ λύσσα ἔκεινη. Καὶ τώρα, Πατέρα μου, ποὺ Σοῦ ἔδωσα τὴν καρδιὰ μου, δόσε μου και Σὺ τὴν εύκη Σου».

ΙΑ'

ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Βράδιασέ, και ποὺ νὰ πρωτοπάμε! Μιὰ μέρα

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΙΟΝΗ

«Δράμα εἰς πράξεις τρεῖς»

Συγραφέας: Χρ. Δαραλέξης

“Ἐνας μύθος γιὰ νὰ πλαστῇ σὲ σκηνικὸ ἔργο πρέπει νὰ κλείνῃ κάποια δράση και κάποιο ξετύλιγμα, ποὺ νὰ στέκεται σὲ ισορροπία μὲ τὰ γεγονότα καθὼς φανερώνουνται στὴ ζωὴ. Κ' ἐξὸν ἀπ' αὐτὸ δ μύθος πρέπει νὰ δείχνεται σὲν κάτι σύνθετο, γιὰ νὰ μπορέσῃ δ συγραφέας νὰ πλέξῃ συνθετικὸ τους τὰ γεγονότα αὐτὰ και νὰ φτάσῃ φυσικὰ κι ἀδιάστα στὴν κάθηξη. “Οταν ἡ ισορροπία λείπει καὶ λείπει κ' ἡ συνθετικότητα δὲν ἀπομένει παρά μιὰ ξερὴ δήγηση, ποὺ δ συγραφέας μποροῦσε νὰ τὴν γράψῃ σὲ πεζὸ λόγο. “Αμα είναι μακριὰ ἀπὸ μιὰ μικρὴ ιστορία τὰ δραματικὰ στοιχεῖα, ποιός δ λόγος; νὰ ντυθῇ αὐτὴ τὴ δραματικὴ φόρμα;

“Ἐνα σύντομο δηγηματάκι κ' ἡ Ιόνη τοῦ Χ. Χρ. Δαραλέξη, ποὺ μόνο δυὸ πρόσωπα φανερώνουνται σ' αὐτό. Η δμορφη κι ἀνειροπλέχτρα Ιόνη ποὺ ἀγκηπτὴ τὸν εὐγενικὸ νέο Φίλιππο ἀναγκάζεται ἀπὸ οἰκονομικοὺς λόγους νὰ παντρευτῇ ἔναν πλούσιον Αλεξαντριανὸ ἐμπόρο μπαρμπακιού. Ο Φίλιππος πιστεύει πώς ἡ τέτοια ἀγάπη ποτὲ δὲ θὰ λησμονηθῇ. Κι δταν θστερα ἀπὸ διὸ χρόνια ξαναταμώνη τὴν Ιόνη, μὲ ξερυλλισμένους τοὺς πόθους και μαραμένα τὰ παλιὰ τῆς ὄνειρα, μὲ θδωρμένη τὴν ψυχή, ποὺ ἡ γαλήνη, ἡ εύτυχία κ' ἡ μονοτονία τῆς πλούσιας ζωῆς τὴν νέκρωσαν, συλλογίζεται πὼς αὐτὸς είναι διφορμὴ γιατὶ δὲν είχε τὸ θάρρος νὰ ἴνωσῃ τὴ ζήση του μὲ τὴν εὐγενικὰ κόρη και νὰ παλαιίψῃ τὸ σκληρὸ ἀγώνα τῆς ὑπερέξης μέσω στὸν κόσμο πλατιτεύει της. Η τέτοια ἐνοχὴ του λοιπὸν σ' ἔναν τόσο σπαραγκτικὸ ψυχικὸ θάνατο, τονὲ βιάζει νὰ σκοτωθῇ μὲ τὸ ἔδιο του τὸ χέρι.

“Ο Φίλιππος είναι ἔνας ιδεολόγος πὼς διὸ τὸ κόσμο τὸν διέπει, μέσω σ' ἔνα μαγναδόν ὄνειρο, ἔνας ποιητὴς πὼν δρωτερόνεος είναι μὲ τὰ ία, ποὺ η ζήση του δηληφός φῶς παρουσιάζεται λουλούδινη. Τὴ ζωὴ τὴν ἀληθινὴ δὲν τὴ βλέπει. Καὶ στὴν ἀρχὴ έκφραστα τοῦ δραμάτου ποὺ πλέει μέσα στὴν ἀγάπη τῆς Ιόνης, δσο και στὸ τέλος ποὺ βλέπει τὴν ἀγάπη αὐτὴ σθυμένη είναι τὸ διός μονοκόματος κι

στὴν Πέλη πάει νὰ πῇ μήνες μὲς τὸ καλύβι μας, και γι' αὐτὸ δὲν μποροῦμε νὰ μείνουμε κι αὔριο. “Αγ μπορούσαμε, θὰ τὰ σεριανίζαμε δλα. Θὰ πηγαίναμε στὸ «τσαροί», θὰ βλέπαμε τὸ τσουρκολόγι νὰ βράζῃ, —θὰ τρώγαμε ίσως κ' ἔνα μπαρέκι. Καὶ κατεβαίνοντας στὸν πὸν πολιτισμένο τὸ Γαλατᾶ, θὰ περνούσαμε νὰ δούμε και κανέν' ἀργαστήρι ποὺ φτειάνουν γαζέτες. Γιὰ τὸ πρῶτο δὲν πολυλυπούμα. Τὸ τουρκολόγι τὸ εἰδαμε και στὸ χωριό. Μὰ λυπούμασι ποὺ δὲν προφτάξαμε ν' ἀνταμώσουμε και κανέναν Πολίτη Συντάχτη. Κι ἀλλαν τρόπο τώρα δὲν ἔχει περὰ ν' ἀγοράσουμε τὴν ἐρημερίδα του. Ανεδαίνουμε λοιπὸν και καθίζουμε στὸ Ταξίμι, και παρενοντας τὴν δροσιὰ τῆς βραδιάς, και γλεντίζοντας μὲ τὸν ερημερίδα, ποὺ τὴν παταρούνεται λευκότερη, μὲ τὸν θυμηθήκαμε τώρα μὲ τὸ δλοφέγγαρο. Κι ἀπὸ κεὶ κατεβαίνομε σ' ἔνδες φίλου ποὺ δνομά δὲν του βρέσκω.

Τὸ εἶπα, κι ὡς τέσσα πάλι τὸ ξαναλέγω: Παράδεισος, δαιμόνους γεμάτος αὐτὴ η Πέλη! Κοπέλλα χαριτωμένη, μὲ τὸ μουντζουρωμένο τὸ μέτωπο. Βλέπεις αὐτὸ τὸ πανώρι τὸ Ταξίμι, κι ὡς τόσο τὴν καρδιά σου τὴν πλακώνει ἔνα βάρος, οὐ νὰ πνίγε-

τερα. Νὰ σου ἀποκριθῶ μάνι μάνι, πρὶν ἔρθουν οἱ Δεσποτάδες. Πρῶτο, ποὺ δὲ φίλες ίσως μήτε ν' ἀγριέψῃ δὲ θὰ προφτάξῃ. Δεύτερο, ποὺ δὲ θὰ ξέρουν ποιῶντας νὰ πάσσουν. “Α λυσάσηνε μερικὰ λυκέπουλα, τὸ πολὺ μπορεῖ νὰ κρεμάσσουν τὴν Ἀγιασύνη Σου, τὸ πολὺ νὰ πειράξουν — πόσους νὰ ποῦμε; ”Ας ποῦμε ἔκαπτο χιλιάδες. Γιὰ τὴν Ἀγιασύνη Σου δὲν ἔχουμε τίποτις ἀλλὸ νὰ ποῦμε, περὰ πῶς χρέος Σου είναι. Πρώτη φαρὲ δὲ θὰ είναι ποὺ θ' ἀγιάσῃ έτοι τοὺς ἀλλούς, τοὺς διθώους, αὐτὸ είναι μυστήριο ποὺ μήτε ν' Ἀγιασύνη Σου μήτε δηλ. Αγιασύνη Σου νὰ τὸ φυτεύῃ ταθάνατο δέντρο χωρὶς αιματοπότισμα, μὲ τὸ ἀγιο αὐτὸ κομπολόγι, θὰ γίνη μεγαλήτερος και ἀπὸ τὸν Προμηθέα ποὺ μᾶς κατέβασε τὴ φωτιά. Μὰ νὰ σου πῶ και κάτι ἄλλο, δὲν και πρέπει νὰ τὸ ξέρηγ ένας ιερωμένος. Ο Θεός τὸ βλογάει ἔκεινο

άλγιστος ίδαιος, που της ζωής τὸ ἔστελλιγμα περνᾷ ἀπὸ πάνου του δίχως νὰ τὸ ἀγγίζῃ μὲ τὸ σκληρό του καὶ σπαρταριστὸ του μάθημα. Χάνει τὴν νιότη του θαμάζοντας δλοένα τὰ ἵα, στήνοντας βωμούς, φτιάνοντας θρόνους, ἀνεβάζοντας ἐκεῖ τὴν ἀγαπημένη του, μὲ τὴν ίδια ἀφροντισιὰ καὶ ἀγαθότητα που τὰ παιδάκια παιζοῦνται τὶς κούκλες. Εἶναι τόπος που μπορεῖ νὰ σταθῇ μόνο στὴ δική μας φεύγικη ζωὴ καὶ μάλιστα στους κύκλους τῆς καλῆς λεγόμενης ταξης. 'Αποτέλεσμα τῆς γύρου μας μπαγματοντισθε, τῆς ἀνάποδης κοινωνικῆς ἀνατροφῆς, καὶ τῆς ἀταίριαστης μὲ τὴ φύση κοινωνικῆς ἀντίληψης που μας σφίγγει, μὲ τὰ δασκαλὰ ίδαιοικὰ που θέρφουν τὴν νεολαία μας.

'Η Ιόνη εἶναι καὶ εὐτὴ μιὰ ἀδύναμη φυχούλα, που ἔζησε στὸν περιωρισμένο γύρο του σπιτιοῦ της, δίχως κανένα ἀντίκρυσμα μὲ τὴ γρία Ζωῆς. Εὔγενικαὶ μὲ ἀδειανή, ποιητικὴ μὰ χωρὶς θέρμη, ἔνα πλάσμα ἀγαθὸ καὶ ἀπλαστὸ, ἔνα κλαρὶ μὲ μαραμένα φύλλα που μὲ τὸ πρώτο φύσημα ξεγυμνώνεται.

Καὶ οἱ δύο ζώρες κοντολογίης δὲν ἔχουν βάθος. Τοὺς λείπει ἡ στέρια ζευγραφιὰ ἀπὸ μέρος τοῦ συγραφέα. 'Αγγωρα πολλὰ πράματα μνήσουν γιὰ τὸ θεατή, που δὲν τάναπληρώνουν τὰ δινειρά, οἱ λυρίσμοι, καὶ τὰ πλούσια καλαθιά τῶν μενεξέδων. Οἱ πᾶξες, οἱ σκηνές, οἱ κοινέντες, οἱ φράσεις, ξεκάρφωτες. Τ' ἀλλὰ πρόσωπα που μπάζει ὁ συγραφέας στὸ ἔργο του ξένα καὶ ἀπὸ τὸ δράμα καὶ ἀπὸ τὸ μύθο, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δικιολογήσουν τὴ σκηνικὴ οἰκονομία. Μὰ οὔτε καὶ αὐτὴ ὑπάρχει πουθενά.

★

'Ο κ. Δαραλέξης ἔγραψε δράμα ρωμαντικό. Ήταν πῶς ἡ σημερινὴ μας ἐποχὴ δὲ σηκώνει τέτοια πλάσματα. Μὰ καὶ τὸ ρωμαντισμὸ που θέλησε νὰ δώσῃ, δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς πιάσῃ ἀπὸ τὴν ὄψη που ἔπειπε. 'Υπάρχει πέρισταση πὲν δὲ ρωμαντισμὸς φανερώνεται βαθής καὶ λαμπερόγρωμος ἀπὸ ἔνα δυνατὸ συγραφέα. Μὰ ὁ φεύγικος ὑπερλυρισμὸς καὶ ὁ μονολογικὸς ἀπόμροφος εἶναι πιὰ πράματα τοῦ παλιοῦ καιροῦ γιὰ τὸ θεατρό. 'Οπου καὶ ἡ γυρίσουμε τὰ μάτια, βλέπουμε πῶς ἡ ζωὴ ἀπὸ τὴν πιὸ πραματικὴ της καὶ χοντρή της ὄψη εἶναι ἔκεινη που μπορεῖ νὰ δώσῃ στὸ ξετύλιμο της τὴν πιὸ βαθιὰ καὶ τὴν πιὸ ἀψηλὴ συγκίνηση. Γιατὶ ὁ ἀνθρωπὸς εἶναι ἔνας. Ψυχὴ καὶ σάρκα. 'Οποιος ἔται δὲν τὸν νοιώσῃ παραγνωρίζει τὴν φύση καὶ ξεπέρτει στὶς φίλουσοφικὲς

κατηφορίες, κι ἀκόμα ξετοπίζει ἀπὸ τὸ θρόνο που τῆς ἔξιζει τὴν Ποίηση τὴν ίδια, εἴτε λυρικὴ εἴτε δραματική.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ 'ΣΤΡΟΦΕΣ,

(JEAN MOREAS)

'Αθέρμαντος δὲ οὐρανὸς καὶ μελαγχολικός,
Καὶ γὰρ τὸ δρόμο τῆς ἔρμας μόνος θάκολουθήσω,
Μὲ τὴν ἀγάπη στὴν καρδιὰ καὶ ἀπὸ τὶς λεῦκες κάποιον
δρόδος
Τὰ φύλλα τοῦ χυνόπωρον στὰ χέρια μου θὰ κλείσω.
Θερὰ γροικήσω τὸ βοριά, θάκονσω τὰ πονιλιὰ
Ποὺ πρὸς τὸν κάμπο φεύγοντε σὰν πέφτει ἀργὰ τὸ
βράδι,
Μέσος στὸ λιβάδι τάχαρο, πλάι στὰ θλιμένα τὰ νερά,
Όρα πολλὴ θὰ διειρευτῶ τὴ ζήση, τὸ σποτάδι.

Θὰ σᾶς παγώνῃ, σύννεφα, ιερός βοριάς, καὶ σὺν
Λιόγερμα μέσος στὴν καταχνὰ σιγὰ θενάπολειψης,
Καὶ τότε κονρασμένος πιὰ θὰ γείρω σὲ μὰ πέτρα ἐκεῖ
Νὰ δοκιμάσω ἀτάραχος τῷραϊο ψωμὶ τῆς Θίλυης.

Δόντρα.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Τὸ σκολειό τὸ Σκολειό εἶναι ὁ δεύτερος, ὁ πιὸ μεγάλος πολέμιος τῆς ἔθνικῆς γλώσσας. Τὸ Σκολειό πρέπει νὰνοίχῃ τὶς πόρτες του πρὸς τὴν νέα ζωὴ, πρὸς τὴν ζωτανὴν ζωὴν. Τὸ Σκολειό πρέπει νὰ μεταμορφωθῇ. Τὸ Σκολειό θὰ σένηση κάθε ἀνόητο ξεχώρισμα εὐγενικοῦ καὶ περόστυχου στὰ ἀνόματα. Τὸ Σκολειό θὰ φέρῃ στὸ παιδί, στὸν ἀνθρώπο καὶ στὸν πολίτη τὸν αὐτιανό, τὰ ἕδια ὀνόματα μὲ τὸν ἴδιο τρόπο συμπλεγμένα, ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μάνικης του καὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ, ἀπὸ τὴ μεγάλη ἀγραφή καὶ τρίσεσθη ἀρχὴ τοῦ ὅλου κάσου τοῦ Ελληνικοῦ, στὰ γραμμένα μας καὶ στὴ βιβλία μας, γιὰ νὰ τοὺς ποὺς ἀγάλια σκέλια καὶ μὲ τάξη καὶ ἀράδα ἀράδη, τὰ πιὸ ἀπλὰ ώς τὰ πιὸ σοφά.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

σαι μέσα στὴν καταχνά. Φέρε, φέρε τὴν ἐφημερίδα νὰ διαβάσουμε, νὰ ξεσκάσουμε.

Παράξενο νὰ μήν μπορῶ νὰ τὴ διαβάσω ἀκούραστα. Δὲν εἶναι νὰ πῆσε πῶς δὲ φέγγει, φέγγει καὶ παρασέγγει μὲ τέτοιο φεγγάρι. Μὰ κάθε λέξη ποὺ κοιτάζω, θαρρῶ πῶς μιλᾶ καὶ μοῦ λέει: «Στάσου, κοίταξέ με καλά. Μὲ ξέρεις ἀραγες ποιά είμαι γώ; 'Εγώ, φίλε μου, είμαι μιὰ γιάνα ἀρχόντισσα ποῦ μὲ βρήκε μέσα στὰ λεξικὰ διέρρευσαν της ζωῆς της καὶ μὲ την πάτερέψε, μὲ τσόλισε, μὲ κάθισε στὸ μιντέρι του. 'Οχι, σὰν αὐτές τὶς πλύστρες τοῦ δρόμου ποὺ ἀρκαΐζεις ἐσὺ στὶς φυλλάδες σου. 'Ο Σιδρό Συντάχτης αὐτές τὶς ξεινεῖ γιὰ τὸ στόμα του μονάχα. Γιὰ τὸ μιντέρι του, όχι. Στὸ μιντέρι του καθίζουμε γώ καὶ οἱ ἀμέτρητες οἱ ἀδελφάδες μου. Κοίταξέ μας πῶς φέγγουμε στὴν πάστρα, ἀπὸ τὴ μιὰν ἀκρη στὴν ἀλλη. Κοίταξε αὐτὴ τὴν ἀράδη:

«Ολίγου δεῖν ἀματαιοῦτο δὲ τοῦ μεγατόλου τεράρχου ἀγών.

καὶ αὐτὸς δὲν εἶναι τίποτις. Διέβασε παρακάτω—

— 'Οχι, νὰ μὲ συμπατήσῃς κερά λεξίτσα μου, ζήτω δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω. Εμεις τὸ θέμα στὸ Ταξίμι νὰ κάμουμε κέφι. Πήγανε στὸν Πολίτης γὰ σὲ

διαβάσουν. Αὗτοι φοροῦντες γιὰ ἔνα «βλέψιν δεῖν». Αὗτοι δὲν δὲν πάρουνε μεζέ τους ἔνα «μεγάτολο». Αὗτοι δὲν δὲν δένουν δέρεξη γιὰ φαεῖ. Αὗτοι δὲν διαβάσουν καμία 'Αθηναϊκὴ ἐφημερίδα ποῦ βάζει κάποτες καὶ ρωμαϊκά φτ̄ ἀττικὸς τῆς σαλόνι, ξεσκίζουν τὰ ρούχα τους ἀπὸ τὸ θυμό, ποὺ βρίσκουνται στὴν 'Αθήνα τρελλοὶ καὶ λερώνουν ἔτοι τὰ φύλλα τους. Αὗτοι θαρροῦν πῶς οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ βιβλία εἶναι στὸν κόσμο γιὰ νὰ σπάνουν κεφαλία, — καὶ μὲ τὶ πέτρες! «Ενας «οὐ μήν ἀλλά» σου σέρνει στὸ μέτωπο, καὶ καταρακυλίσαι κάτω. Τὸ βλέπει καὶ δὲ Χαρίτης αὐτὸς τοῦ «οὐ μήν ἀλλά» καὶ θαρρεῖ πῶς βλέπει τὸ Θεμιστοκλῆ καὶ τοὺς φοβερίζει. 'Αν εἰτανε «μά» η τούλαχιστο «δμως», θὰ τοὺς φοβερίζει κανένας Μπότσαρης. Μὰ ἐμεῖς δὲν εἴμαστε τοῦ Μπότσαρη καὶ τοῦ Κολοκοτρώνη παιδιά. Εἴμαστε τοῦ Λεωνίδα καὶ τοῦ Μιλιτάρη, «οὐ μήν ἀλλά» καὶ τοῦ Βασιλείου καὶ τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, οὐχὶ τοῦ ἐκ Δημητούρης;

Καὶ νέζερες τὶς ρωμαϊκὴ καρδιὰ ποὺ τὴν ξεινεῖ αὐτὸς δὲ Συντάχτης! Πούθε εἶναι δὲν ξέρω, μὰ θὰ παραξενεύθω ἀνίσως καὶ εἶναι Πολίτης. Στὸν καρδιὰ τοῦ κύριου Θεοδωράκη, εἶται δὲ μόνος ποὺ πολεμοῦσε γιὰ τὴν κατακαμένη τὴν Κρήτη μὲ τὴ δα-

Ο “ΝΟΥΜΑΣ”, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΔΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν 'Ελλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1/2

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τεληγραφές (3 δρ., τὴν τριμήνην) συντροφές.

Κανένας δὲ γράφεται συντροφής ἢ δὲ στελλεῖ μπροστὰ τὴ συντροφή του.

20 λεφτά τὸ φέλλο λεφτά 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νούμα πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμὴ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, 'Ομόνοια Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οικονομικῶν, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου ('Ομόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπόλου (Χαντεῖα), στὸ βιβλιοπωλεῖο 'Εστιας» Γ. Κολάρου.

Στὴν Κέρκυρα καὶ Πάτρα στὰ Πραχτορεῖα τῶν 'Εφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. κ. Βαρουζῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

‘Η ὑποδοχὴ.— «Ἐκκαθάρισις». — 'Ακαδημαϊκὴ τσαχπινά. — 'Απὸ τὸ θέατρο μας.

ΗΡΩΕ κι δὲ Βασιλιάς μας. Καλῶς μᾶς ἡρθε. Τοῦ γίνηκε κ' ὑποδοχή. Καλλιηνικανε καὶ προγράμματα στοὺς δρόμους. «Τὴν τάδε ὥρα ἔρχεται δὲ Βασιλιάς. Τρέξετε Τρέξετε!» Τοὺς ράνανε μὲ λουλούδια. Τοῦ χτυπιπάνε τὰ παλαμάκια. Τοῦ φωνάζανε καὶ Ζήτω. Καὶ δὲ παράσταση τέλιωσε—ὅπως τέλιωσε καὶ Επανάσταση μὲ ζήτω καὶ μὲ κεροκροτήματα.

Μὰ νὰ γίνηκε ἄραγες καμιὰ 'Επανάσταση σ' αὐτὸν τὸ μακάριο τόπο; Φυσικά, δχι. Γιατὶ δὲ Επανάσταση ξελευτερώνει τὴν ψυχή, δὲν τὴν ἀφίνει δουλικὴ καὶ χαμωδερνούμενη. Τὴν ξελευτερώνει καὶ τὴν ἀνυψώνει. Καὶ τέτοιο θάμα δὲν ἔγινε δῶ, στὸν τόπο μας. Η ψυχὴ μας δουλοφέρνει, δουλοφέρνει καὶ θὰ δουλοφέρνει σ' αἰώνα τὸν δπαντα. Καὶ δὲ ύποδοχὴ ποὺ γίνηκε στὸ Βασιλιά μᾶς τὸ ἀπόδειξε τετραγωνικώτατα αὐτό. 'Α δὲ δουλοφέρνει η ψυχὴ μας, οἱ χιλιάδες ποὺ χεροκροτήμανε καὶ ζητωκραυγάδανε καὶ δουλουδοραντίσανε προχτές τὸ Βασιλιά, θὰ μαζεύσουμεν τριγύρω του καὶ θὰ δείχνανε τὴ γροθι τους δταν δὲ Στρ. Σύνδεσμος» καταλάσπωνε καὶ κατακλωτοῦντε τὸ θρόνο.

σκαλήσια του πέν